

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyně JUDr. Evou Lukotkovou v právní věci žalobce: **M. O.**, zast. JUDr. Irenou Wenzlovou, advokátkou se sídlem Sovova 709/5, 412 01 Litoměřice, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem tř. Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 2. 2014, č. j. KUZL-10884/2014, sp. zn. KUSP-5092/2014/DOP/Ků,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje ze dne 19. 2. 2014, č. j. KUZL-10884/2014, sp. zn. KUSP-5092/2014/DOP/Ků, **se z r u š u j e** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **j e p o v i n e n** nahradit žalobci náklady řízení ve výši 15.342 Kč k rukám právní zástupkyně žalobce JUDr. Ireny Wenzlové, advokátky se sídlem Sovova 709/5, 412 01 Litoměřice, a to do 30 dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci:

Rozhodnutím Krajského úřadu Zlínského kraje, Odboru dopravy a silničního hospodářství ze dne 19. 2. 2014, č. j. KUZL-10884/2014, sp. zn. KUSP-5092/2014/DOP/Ků bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu U. H. (dále též „správní orgán prvního stupně“) ze dne 9. 12. 2013, č. j. MUUH-OD/92132/2013/PrchJ Spis/4601/2013, a citované rozhodnutí bylo potvrzeno.

Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupků:

- 1) podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), jehož skutkovou podstatu naplnil porušením ust. § 7 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu tím, že dne 2. 4. 2013 v 09:10 hod. v obci B. na sil..... u parkoviště České pošty při řízení osobního motorového vozidla zn. S. C. RZ: ..... ve směru od obce B. na U. H. jako řidič držel v levé ruce, kterou měl položenou na horní části volantu, mobilní telefon,
- 2) podle ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, jehož skutkovou podstatu naplnil porušením ust. § 5 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu ve spojení s ust. § 36 odst. 1 a 3 písm. b) vyhlášky č. 341/2002 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „technická vyhláška“) tím, že dne 2. 4. 2013 v 09:10 hod. v obci B. na sil. .... u parkoviště České pošty řídil osobní motorové vozidlo zn. S. C. RZ: ..... ve směru od obce B. na U. H., které nesplňovalo technické podmínky stanovené zvláštním právním předpisem, jelikož mělo na sklech předních bočních oken zatmavovací folie, se kterými zatemnění skel na propustnost bylo zjevně nižší než 70 %.

Za spáchané přestupky byla žalobci podle ust. § 125c odst. 4 písm. f) zákona o silničním provozu a v souladu s ust. § 11 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích uložena pokuta v částce 2.000 Kč.

II.

Shrnutí žalobních bodů:

Žalobou doručenou Krajskému soudu v Brně dne 16. 4. 2014 žalobce předně namítal, že ústní jednání bylo vedeno v nepřítomnosti žalobce v rozporu se zákonem, jelikož správní orgány chybně vyhodnotily omluvu jeho zmocněnce z jednání. Uvádí, že v den ústního jednání se omluvil z důvodu, že zjistil, že jeho automobil byl vykraden, což neprodleně oznámil Policii ČR. Žalobce nesouhlasí s polemikou správního orgánu, že provozovatelem vozidla nebyl P. K., ale společnost FLEET Control, s.r.o. (dále jen „FLEET“), a že pan K. měl opustit místo trestného činu kvůli projednání bagatelního přestupku. Jako neakceptovatelné žalobce rovněž považuje, aby pan K. hlášení delegoval na jinou osobu. Žalobce odmítá i argumentaci, že se měl zmocněnec dopravit k jednání jiným vozidlem, veřejnou dopravou nebo TAXI. Jiným vozidlem nedisponuje, jízda TAXI by byla v rozporu s procesní ekonomikou a užitím veřejné dopravy by zmocněnec nemohl ústní jednání stihnout. Žalobce namítá, že správní orgán měl možnost stanovit jiný termín ústního jednání, například přesunout ústní jednání o pouhých pět dní, čímž by účel řízení nemohl být nijak ohrožen. Naopak platbou tisíců Kč za TAXI nebo ponecháním nezajištěného vozidla na ulici by majiteli újma vznikla. K argumentaci, že se měl žalobce telefonicky domluvit na jiném termínu, žalobce uvádí, že se pokusil správní orgán telefonicky kontaktovat, správní orgán však tento kontakt nerefletoval. Žalobce shrnul, že správní orgány chybně vyhodnotily omluvu zmocněnce žalobce, neboť

tento se z objektivních důvodů stojících mimo své zavinění nemohl nařízeného jednání účastnit, neboť musel hlásit právě zjištěný trestný čin Policii ČR. Právo na zastoupení přitom vyplývá z ústavní maximy základních práv obviněného v trestním obvinění.

Žalobce dále namítá, že správní orgán prvního stupně postupoval v rozporu se zákonem, pokud předvolání k ústnímu jednání doručil toliko zmocněnci žalobce a nikoli žalobci samotnému. Žalobce si je vědom ust. § 34 odst. 2 správního řádu, avšak je toho názoru, že ust. § 74 odst. 1 zákona o přestupcích je speciální úpravou, která se použije přednostně.

V další části žaloby žalobce zpochybňuje zjištěný skutkový stav, když namítá, že správní orgán své rozhodnutí opřel toliko o fotografie vozidla a výpověď svědka, která však byla vnitřně rozporná, nekonkrétní a nedostatečně prokazující skutkový stav. Co se týče zatemnění skel, namítá, že světelná propustnost je hodnota, kterou není možné odhadovat, ale pouze měřit ověřenými měřicími zařízeními. Žalobce poukázal na rozpory ve výpovědi svědka B., který na jedné straně uvedl, že do vozidla nebylo zřetelně vidět osobu řidiče, a na druhé straně tvrdil, že oba s kolegou viděli, jak řidič drží v levé ruce mobilní telefon. Žalobce uvádí, že policisté měli vozidlo žalobce projíždět v úseku, kde je nejvyšší povolená rychlost, mohli tak do vozidla žalobce vidět jen po dobu zlomku sekundy. Namítá, že správní orgány vycházely při svém rozhodování toliko z nejednoznačných fotografií a z vnitřně rozporné svědecké výpovědi, skutek tedy nebyl bezpečně prokázán.

Co se týče přestupku spočívajícího v držení telefonu při řízení vozidla, namítá, že tento skutek nebyl věrohodným způsobem prokázán. Uvádí, že policisté si mohli jednání žalobce všimnout pouze v zanedbatelném okamžiku, což je stěží uvěřitelné, nadto vozidlo mělo zatmavená skla. Je tedy s podivem, jak mohl svědek v předmětu, který držel žalobce v ruce, bezpečně rozeznat mobilní telefon, když i postava řidiče byla viditelná jen jako silueta. K samotnému skutku žalobce uvedl, že v ruce nedržel mobilní telefon, ale dálkový ovladač autorádia. Žalobce zpochybňuje i postup správního orgánu, který se spokojil se svědeckou výpovědí, ačkoli svědek nedokázal věrohodně odpovědět na žádnou doplňující otázku (popis, barva telefonu). Žalobce rovněž nebyl vyzván k předložení telefonu, nebylo provedeno jeho ohledání, ač mají policisté tuto možnost. Z uvedených důvodů žalobce uzavírá, že nebylo možné postavit najisto, že žalobce skutečně držel v ruce mobilní telefon, a to z důvodu vnitřní rozpornosti a nekonkrétnosti svědecké výpovědi. Správní orgány nedostály požadavky na jednoznačné prokázání skutků, které byly žalobci kladeny za vinu, a proto mělo být řízení v souladu se zásadou *in dubio pro reo* zastaveno. Namísto toho bylo vydáno nepřezkoumatelné rozhodnutí, jehož výrok nemá oporu v provedených důkazech.

Žalobce rovněž namítá nezákonnost postupu žalovaného, který prováděl dokazování za účelem prokázání osvědčení o způsobilosti policistů měřit světelnou propustnost skla pouhým zrakem, příp. ohledáním fotografie. Postupem žalovaného byla porušena zásada dvojinstančnosti řízení a zásada ústnosti. Provedení dokazování by podle názoru žalobce bylo možné pouze v případě, že by se žalobce účasti na něm vzdal, což se v daném případě nestalo. Žalobce brojí rovněž proti postupu, kdy důkaz byl proveden mimo ústní jednání a žalobci byla poskytnuta pouze třídní lhůta k seznámení se s tímto důkazem. Žalovaný tak porušil zásadu bezprostřednosti a omezil právo žalobce připravit se k provádění důkazů.

Konečně žalobce uvedl, že řízení mělo být vedeno ve společném řízení s řízením pod číslem 2013/0520 vedeným u téhož správního orgánu, které se týkalo dalšího přestupku žalobce.

Z uvedených důvodů považoval žalobce napadené rozhodnutí za nezákonné, a proto navrhl soudu, aby rozsudkem rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III.

Právní stanovisko žalovaného a replika žalobce:

Žalovaný v písemném vyjádření ze dne 17. 6. 2014 uvedl, že s obsahem žaloby nesouhlasí. Otázkou, zda ústní jednání mohlo být konáno v nepřítomnosti žalobce, se dostatečně zabýval v napadeném rozhodnutí, na něž plně odkázal. Žalovaný nepopírá, že vloupání do vozidla je obecně důležitým důvodem, který může vést k odročení jednání, po posouzení všech okolností nicméně shledal, že pan K. nepostupoval s dostatečnou procesní obezřetností. Pokud by postupoval odpovědně, přicestoval by do U. H. již předcházející den nebo by použil například vlakové spojení. Žalovaný rovněž poukázal na dřívější chování žalobce, z něhož byla patrná snaha o obstrukci prošetření přestupku (nereagoval na předvolání k podání vysvětlení, podal žalobu na určení nezákonnosti zásahu). Dále uvedl, že postup osob jednajících za společnost FLEET je ve většině případů jen sofistikovanou obstrukcí zahalenou do hávu předstírané součinnosti. Žalovanému je z úřední činnosti známo, že pan K. operuje podobnými omluvami, například poruchou vozidla na dálnici D1, nelze se tak správním orgánům divit, když k hodnocení jeho omluv přistupují s obzvláštní obezřetností. Pan K. pouze zaslal elektronické podání, aniž by si následným telefonátem ověřil, že oprávněná úřední osoba e-mail četla a zda jeho omluvě bude vyhověno či nikoliv.

Námítka, že správní orgán pochybil, pokud k ústnímu jednání předvolal pouze zástupce žalobce, je podle názoru žalovaného naprosto nedůvodná. Žalovaný má za to, že žalobce zaměňuje nutnost osobního výslechu obviněného s jeho právem účastnit se ústního jednání. Úkolem právního zástupce je uplatňování práv zastoupeného, což v sobě zahrnuje i právo obviněného účastnit se řízení. Na podporu své argumentace žalovaný odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudek sp. zn. 2 As 111/2011 a sp. zn. 8 As 53/2013).

K námitkám týkajícím se zjištěného skutkového stavu žalovaný uvedl, že aktivita žalobce k vyvrácení podezření, které na něm spočívalo, byla v průběhu řízení minimální, v celém jeho průběhu žádné námitky nevznely, ke shromážděným důkazům se nevyjádřil, podané odvolání bylo blanketní. Žalovaný má za to, že postupoval v souladu se zásadou oficiality a správně zjistil skutkový stav na základě podkladů, které měl v době rozhodování k dispozici.

Otázkou, zda může být zatemnění skel prokázáno pouze na základě svědeckých výpovědí, se žalovaný zabýval v odvolacím řízení, přitom vyšel z metodického pokynu Ministerstva dopravy, který je součástí správního spisu. Ze svědecké výpovědi a pořízených fotografií je podle žalovaného zřejmé, že do vozidla nebylo zřetelně vidět na osobu řidiče a na jednotlivých foliích bočních oken nebyl žádný náznak atestu. Žalobce rovněž nepředložil doklad o homologaci ani atest k umístěným foliím, ani se k záležitosti nijak nevyjádřil, ačkoliv byl vyzván. Na základě těchto důkazů vzal správní orgán skutkový stav za dostatečně prokázaný, i když nebylo provedeno optické měření.

K držení telefonu při řízení žalovaný uvedl, že argumentace žalobce, že policisté jej přes zatónovaná skla nemohli vidět, by mohla být oprávněná v případě, kdyby policisté jednání žalobce viděli přes boční skla. Ze svědecké výpovědi nicméně vyplynulo, že do vozidla žalobce policista do vozidla viděl přes čelní sklo služebního vozidla a čelní sklo vozidla žalobce, které zatónováno nebylo. Tvrzení žalobce, že jel rychlostí 90 km/hod. se objevuje poprvé v žalobě, ačkoli ze spisového materiálu vyplývá, že k přestupkovému jednání došlo k centru obce B. Stejně tak poprvé v žalobě je zmíněno, že žalobce měl v ruce držet ovladač od autorádia.

Námítka brojící proti provedenímu dokazování odvolacím orgánem svědčí podle žalovaného o nepochopení zásady úplné apelace a zásady vyšetřovací v přestupkovém řízení. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 As 28/2013 žalovaný uvedl, že není možné zásadu dvojinstančnosti vykládat ve smyslu nároku na dvě správní instance při posuzování každého podkladu pro vydání rozhodnutí. Odvolací správní orgán je vázán pouze zákazem překvapivosti svého rozhodnutí, což v daném případě bylo naplněno, když žalobci bylo umožněno, aby se s důkazem seznámil. Povinnost nařizovat ohledně listinného důkazu jednání podle žalovaného není dána.

Jako nedůvodnou žalovaný považuje konečně i námitku, že věc měla být projednána ve společném řízení s jiným řízením týkajícím se stejného pachatele. Pachatelem v této věci totiž byla jiná osoba než žalobce, a to jeho otec – M. O.

Na základě uvedených skutečností žalovaný navrhuje, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V reakci na vyjádření žalovaného byla soudu doručena replika, v níž žalobce v zásadě setrval na své žalobní argumentaci. K nezákonnému doručování předvolání k ústnímu jednání žalobce namítl, že touto písemností nebylo jen oznámeno nařízení ústního jednání, ale též oznámeno zahájení řízení. Jelikož k udělení plné moci došlo před zahájením řízení, nebylo možné plnou moc ve smyslu ust. § 33 odst. 2 písm. b) správního řádu udělit, a k takto předložené plné moci nebylo možné přihlížet. Co se týče námítky, že správní orgán měl věc projednat ve společném řízení s jiným přestupkem, žalobce uznal argumentaci žalovaného, a navrhuje, aby soud k této námitce nepřihlížel.

IV.

Shrnutí relevantních skutečností zjištěných ze správního spisu:

Ve správním spisu se nachází mimo jiné oznámení přestupku Policie ČR ze dne 10. 4. 2013, úřední záznam ze dne 3. 4. 2013 Policie ČR sepsaný nstržm. M. B., fotodokumentace pořízená na místě přestupku. Součástí spisového materiálu je i výpis z evidenční karty řidiče žalobce.

Dne 28. 8. 2013 správní orgán prvního stupně vydal příkaz o uložení pokuty za uvedené přestupky. Dne 23. 9. 2013 bylo správnímu orgánu doručeno prostřednictvím datové schránky společnosti FLEET Control, s. r. o. podání obsahující jednak odpor proti příkazu a jednak plnou moc udělenou žalobcem společností FLEET Control, s. r. o. k zastupování ve správním řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku vedeném pod sp. zn. 2013/0519.

Dne 7. 10. 2013 bylo zmocněnci žalobce doručeno předvolání obviněného k ústnímu jednání nařízenému na den 29. 10. 2013 v 09:00 hod. Dne 29. 10. 2013 v 05:50 hod. byl správnímu orgánu z e-mailové adresy ..... doručen přípis, v němž se pan P. K. omlouval z účasti na ústním jednání ve věci pana M. O. z důvodu, že došlo k vykradení jeho vozidla, a z důvodu následného šetření na Policii.

Vzhledem k tomu, že žalobce ani jeho zmocněnec se nedostavili k nařízenému jednání, toto proběhlo dne 29. 10. 2013 v jejich nepřítomnosti. V průběhu jednání byly provedeny důkazy, které byly součástí spisového materiálu a byl proveden rovněž výslech svědka nstržm. M. B.

Dne 9. 12. 2013 bylo vydáno rozhodnutí Městského úřadu U. H., Odboru dopravy, č. j. MUUH-OD/92132/2013/PrchJ Spis/4601/2013. Dne 6. 1. 2014 bylo správnímu orgánu prvního stupně doručeno blanketní odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Vzhledem k tomu, že odvolání chyběly předepsané náležitosti, vyzval správní orgán prvního stupně zmocněnce žalobce k jejich doplnění, a to ve lhůtě 3 dnů od obdržení písemnosti. Odvolání nebylo ve stanovené lhůtě doplněno. O odvolání žalobce rozhodl Krajský úřad Zlínského kraje, Odbor dopravy a silničního hospodářství, rozhodnutím ze dne 19. 2. 2014, č. j. KUZL-10884/2014, sp. zn. KUSP-5092/2014/DOP/Ků, které je předmětem tohoto soudního přezkumu.

V.

Soud vycházel z následujících skutečností, úvah a právních závěrů:

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), jde o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s.ř.s.).

V souladu s § 75 odst. 1, § 2 s.ř.s. přezkoumal Krajský soud v Brně napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházející jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (§ 51 odst. 1 s.ř.s.).

Žaloba je důvodná.

Z hlediska vypořádání žalobních námitek se Krajský soud v Brně nejprve vyjádřil k výhradám žalobce zpochybňujícím oprávněnost projednání jeho přestupku v jeho nepřítomnosti.

Podle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích o přestupku koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání. V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.

Řízení o přestupku v prvním stupni je tedy zákonem zásadně koncipováno jako řízení s ústním jednáním za přítomnosti obviněného z přestupku. Soud při výkladu ustanovení § 74 odst. 1 zákona o přestupcích poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2009, č. j. 7 As 9/2009-66, www.nssoud.cz, dle něhož „ústním projednáním přestupku před správním orgánem I. stupně za účasti řádně předvolaného účastníka je sledována a také garantována právní jistota spolehlivého zjištění skutkového stavu věci a prokázání viny či nevin, jakož i právo na spravedlivý proces. Vzhledem ke klíčovému významu ústního jednání v přestupkovém řízení a vzhledem k závažnosti následků nedostavení se k tomuto jednání musí proto být předvolání učiněno v takové formě, která nevzbuzuje pochybnosti, zda obviněný z přestupku byl řádně předvolán. Stejný klíčový význam má ovšem i řádné posuzování dalších zákonných podmínek umožňujících projednat věc v nepřítomnosti obviněného z přestupku, kterými jsou odmítnutí tohoto obviněného dostavit se k projednání věci nebo nedostavení se obviněného z přestupku bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu. Jelikož v oblasti správního trestání platí princip presumpce nevin, a z něho vyplývající zásada rozhodování v pochybnostech ve prospěch obviněného, je potom třeba každou pochybnost v uvedených směrech vykládat ve prospěch obviněného z přestupku. Pochybnosti o tom, zda byl obviněný k ústnímu projednání přestupku řádně předvolán, tj. zda měl možnost vyjádřit se ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu, k důkazům o nich, a možnost navrhnout důkazy na svou obhajobu, a o tom, zda se odmítl dostavit k projednání věci nebo zda se nedostavil bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu, postihují ve svém důsledku i zjištěný skutkový stav věci, který se stal podkladem pro správní rozhodnutí. Obviněný má v řízení o přestupku, který je mu kladen za vinu, „základní právo, aby věc byla projednána v jeho přítomnosti, tj. má právo být přítomen ústnímu jednání o přestupku podle § 74 zákona o přestupcích, ledaže by odmítl, ač byl řádně předvolán, se k projednání přestupku dostavit, nebo se nedostavil bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu. Pokud by se tedy ústní jednání konalo v nepřítomnosti obviněného z přestupku, aniž by byly splněny zákonné podmínky ustanovení § 74 odst. 1 zákona o přestupcích, došlo by k porušení základního práva tohoto obviněného podle čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.“

Taktéž v rozsudku ze dne 26. 5. 2011, č. j. 2 As 36/2010-58, www.nssoud.cz, Nejvyšší správní soud uvádí, že „... účast obviněného na ústním jednání o přestupku je jeho imanentním procesním právem; proto je i jeho přítomnost správním orgánem vyžadována a je předvoláván podle ustanovení § 59 správního řádu. Na druhou stranu poskytuje ustanovení § 74 odst. 1 zákona o přestupcích možnost projednat přestupek za tam vymezených podmínek i v nepřítomnosti obviněného. Jestliže se tedy řádně předvolaný obviněný nedostaví k ústnímu jednání, aniž by se náležitě (tedy i bezodkladně) omluvil s uvedením důležitého důvodu, pro který se nemohl dostavit, nelze správnímu orgánu vyčítat, že na osobní účasti obviněného netrval a věc skutečně projednal a rozhodl na základě podkladů obsažených ve správním spise, shledával-li je (a to je podstatné) dostatečnými pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Jestliže stěžovatel polemizuje se způsobem zjišťování skutkového stavu věci jen z podkladů obsažených ve správním spise, nelze než uvést, že pokud měl správní orgán skutkový stav věci postaven na jisto na základě takových podkladů a nepovažoval-li za nutné doplnit dokazování, byl zcela jednoznačně oprávněn o věci rozhodnout, a to i bez provedení výslechu stěžovatele, který se vlastní vinou připravil o potenciální možnost takto ustavený skutkový stav korigovat.“

Z ustanovení § 74 odst. 1 zákona o přestupcích tedy vyplývá několik základních podmínek pro projednání věci v nepřítomnosti osoby obviněné ze spáchání přestupku. Obviněný musí být především řádně předvolán a poučen o tom, v jakých případech může být

jednáno bez jeho účasti. Další podmínkou je, že se odmítne k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.

První podmínka byla v projednávané věci splněna. Předvolání k ústnímu jednání nařízenému na den 29. 10. 2013 v 09:00 hod. bylo žalobci řádně doručeno a obsahovalo všechny náležitosti dle ust. § 59 správního řádu včetně poučení o tom, jaké jsou právní následky v případě, že se obviněný z přestupku k jednání nedostaví. Ačkoliv žalobce namítal, že správní orgán prvního stupně pochybil, pokud předvolání k jednání doručoval toliko jeho zmocněnci a ne přímo žalobci, této námitce soud nepřisvědčil.

V rozsudku ze dne 20. 10. 2011, č. j. 2 As 111/2011-56, Nejvyšší správní soud vyslovil, že „podle ustanovení § 74 zákona o přestupcích koná o přestupku správní orgán v prvním stupni ústní jednání; v nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu. Ve shodě se žalovaným soud konstatuje, že z obsahu správního spisu není patrné, že by správní orgán I. stupně hodlal v průběhu ústního jednání provést výslech žalobce, tzn. obviněného, resp. že by tento výslech byl nezbytný pro správné a úplné zjištění skutkového stavu. Jak totiž plyne ze spisu, správní orgán měl k dispozici řadu důkazů, které spáchání přestupku žalobcem dostatečně prokazovaly. Ve shodě se stěžovatelem má rovněž Nejvyšší správní soud za to, že krajský soud dostatečně od sebe neodlišil potřebu výslechu účastníka od nutnosti konat ústní jednání před správním orgánem. V případě ústního jednání totiž skutečně není nezbytné, aby se ho obviněný fyzicky účastnil a zákonná úprava proto ani nepožaduje doručování předvolání přímo jemu za situace, kdy je řádně zastoupen. Krajský soud se mylí, pokud dospěl k závěru, že práva zakotvená v ustanovení § 36 správního řádu jsou právy výlučně účastníka řízení samotného a nemůže je proto vykonat jeho zástupce. Jestliže totiž podle tohoto zákonného ustanovení platí, že účastníci mají právo vyjádřit v řízení své stanovisko, mohou požadovat o poskytnutí informací a musí jim být před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, jedná se ve všech případech z povahy věci o práva, která mohou využít účastníci řízení jak sami, tak také prostřednictvím svých zástupců. Z citovaného ustanovení tak nelze dovodit, že se jedná o případ, kdy má obviněný v řízení něco vykonat osobně ve smyslu ustanovení § 34 odst. 2 správního řádu, a tedy že správní orgán nemůže komunikovat pouze s jeho zástupcem, nýbrž musí předvolání k ústnímu jednání doručit též obviněnému. Za podstatnou pak považuje zdejší soud především skutečnost, že v důsledku nedoručení předmětného předvolání přímo žalobci nemohla být porušena jeho práva na spravedlivé projednání věci, jelikož veškerá svoje procesní práva měl možnost uplatňovat osobně anebo prostřednictvím svého zástupce. Ze správního spisu plyne, že celkem ve třech případech byl žalobce předvolán k ústnímu jednání, vždy byl výslovně poučen o svých právech a měl tak dostatečnou možnost je uplatňovat. Jejich uplatňování zákonem předvídaným způsobem však přitom nutně zůstává toliko jeho právem, nikoliv povinností.“

V rozsudku ze dne 23. 12. 2013, č. j. 8 As 53/2013-37, Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že „v případě ústního jednání není pro uplatnění procesních práv účastníka řízení nezbytná jeho osobní účast. Povaha těchto práv nevyžaduje osobní úkon účastníka, ale účastník může tato práva uplatnit prostřednictvím svého zástupce, který může navrhopat důkazy, seznámit se s podklady pro rozhodnutí a vyjádřit se k nim, klást svědkům otázky atd. Z úkonů zástupce pak vznikají práva a povinnosti přímo zastoupenému (§34 odst. 1 správního řádu). Podmínka osobní účasti obviněného při jednání nevyplývá ani z čl. 6 odst. 3 písm. c) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, podle něhož má každý obviněný právo

obhajovat se osobně nebo za pomoci obhájce podle vlastního výběru. Pokud je tedy obviněný zastoupen, zpravidla postačí, pokud se ústního jednání zúčastní pouze jeho zástupce. Osobní účast obviněného, který je zastoupen, by byla vyžadována pouze tehdy, vyvstala-li by potřeba jej vyslechnout z důvodu zjištění skutkového stavu. V této souvislosti Nejvyšší správní soud připomíná, že správní orgán může požadovat osobní konání zastoupeného v řízení jen tehdy, je-li k tomu oprávněn na základě zákona. Správní orgán tedy může účastníka předvolat k výslechu pouze tehdy, pokud je jeho osobní účast nutná pro dosažení cíle řízení, tedy pro zjištění skutkového stavu (bliže viz např. rozsudek ze dne 17. 12. 2008, č. j. 1 As 100/2008-61).“

V nyní projednávané věci se stejně jako ve věci vedené Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. 8 As 53/2013 jednalo o případ, kdy správní orgán prvního stupně doručil předvolání k ústnímu jednání pouze zmocněnci obviněného z přestupku (společnosti FLEET Control, s.r.o.). Ze správního spisu přitom vyplývá, že správní orgán považoval shromážděné důkazy provedené na jednání za dostatečné k řádnému zjištění skutkového stavu, přičemž nebylo nutné provádět výslech žalobce jako obviněného. Krajský soud proto s přihlédnutím k závěrům učiněným Nejvyšším správním soudem ve shora citovaném rozsudku dospěl k závěru, že správní orgán prvního stupně nepochybil, pokud žalobce nepředvolal za účelem výslechu, ale zaslal předvolání k ústnímu jednání pouze jeho zmocněnci. Neúčast žalobce totiž nebránila v uskutečnění jednání.

Soud se však ztotožnil s námitkami žalobce, že v daném případě se zmocněnec žalobce z nařízeného jednání řádně omluvil a že tak nebyly naplněny podmínky pro projednání věci v nepřítomnosti obviněného.

V daném případě byla správnímu orgánu prvního stupně v den nařízeného ústního jednání v 05:50 hod. doručena e-mailová zpráva od pana P. K., který byl zmocněn k zastupování žalobce na základě substituční plné moci společností FLEET Control, s.r.o. (jak bylo doloženo plnou mocí v následujícím podání), obsahující omluvu z ústního jednání z důvodu poškození služebního osobního motorového vozidla, se kterým měl pan K. odjet na jednání a z důvodu šetření na Policii ČR. Tuto omluvu potvrdil zmocněnec žalobce písemným podáním ze dne 30. 10. 2013, v němž rozvedl podrobnosti ohledně vyloupení vozidla, a ke kterému na podporu svých tvrzení přiložil listiny od Policie ČR.

Správní orgán prvního stupně tuto omluvu neuznal z důvodu, že provozovatelem vozidla, k jehož vloupání mělo dojít, nebyl pan K., ale společnost FLEET Control, s.r.o., že pan K. mohl přenechat šetření s Policií ČR jinému pracovníkovi a sám mohl zvolit jiný způsob přepravy, případně mohl kontaktovat správní orgán a domluvit se na jiném termínu. Rovněž dle žalovaného nebyla splněna důvodnost omluvy, jelikož zmocněnec žalobce nepostupoval s ohledem na konkrétní skutkové okolnosti s dostatečnou procesní obezřetností.

Soud má na rozdíl od správních orgánů za to, že zmocněnec žalobce postupoval přiměřeně skutkovým okolnostem a že zmocněncem doložený důvod neúčasti na jednání byl takovým důvodem, který nezakládal zákonné podmínky pro postup žalovaného dle ust. § 74 odst. 1, věta druhá zákona o přestupcích.

Předně je nutno zdůraznit, že se jednalo o první omluvu zmocněnce žalobce z nařízeného ústního jednání. Ačkoli žalovaný argumentoval tím, že se žalobce již dne 5. 8. 2013 nedostavil k podání vysvětlení, nutno konstatovat, že k podání vysvětlení byl

předvoláván a nedostavil se sám žalobce, nikoli jeho zmocněnec jako v případě nařízeného ústního jednání. Především však žalobce proti samotnému předvolání k podání vysvětlení brojil žalobou proti nezákonnému zásahu, nejednalo se tedy o pouhé pasivní „nedostavení se ke správnímu orgánu k podání vysvětlení“.

Jako omluvu z jednání uvedl zmocněnec žalobce vloupání do vozidla a jeho následné šetření na Policii ČR, což, jak žalovaný sám připouští ve vyjádření k žalobě „je obecně důležitým důvodem pro odročení jednání“. O tom, uvedený důvod omluvy vyhodnotil jako důležitý i správní orgán prvního stupně, svědčí skutečnost, že na základě doručené omluvy si správní orgán ověřoval pravdivost tohoto tvrzení prostřednictvím korespondence s Policií ČR, v opačném případě by totiž tento postup správního orgánu byl zcela nadbytečný. Jelikož Policie ČR svými příписy tvrzení zmocněnce žalobce potvrdila (potvrdila, že pan K. skutečně dne 29. 10. 2013 v 04:48 hod. prostřednictvím linky 158 nahlásil vloupání do vozidla, že bylo provedeno jeho následné poučení, vytěžení a ohledání na místě činu, s tím, že konec ohledání byl v 06:25 hod.), nebyl dle názoru soudu důvod pro neuznání této omluvy.

Pokud správní orgán prvního stupně odůvodnil neuznání omluvy mimo jiné tím, že provozovatelem vozidla nebyl pan K., ale společnost FLEET Control, s.r.o., takováto argumentace je podle názoru zdejšího soudu odtržená od reality běžného života. Pan P. K. byl zjevně osobou oprávněnou za společnost FLEET Control, s.r.o. jednat a bylo tak zcela logické, pokud zjištěné vloupání do vozidla s Policií a následnou nápravu vzniklé situace řešil právě on. Stejně tak lze stěžít požadovat, aby osoba zmocněná na základě substituční plné moci zmocněncem žalobce k zastupování v konkrétním správním řízení v důsledku indispozice nastalé v den nařízeného jednání sháněla k zastupování u ústního jednání ve městě na druhém konci republiky jinou osobu. Neobstojí ani argumentace, že zmocněnec žalobce měl k přepravě ke správnímu orgánu prvního stupně zvolit jiné vozidlo či dokonce úvaha, že při dostatečné procesní obezřetnosti by zmocněnec žalobce do U. H. přicestoval již předcházející den. Volbu osobního automobilu k přepravě z P. do U. H. lze považovat za zcela legitimní a vzhledem k tomu, že zmocněnec žalobce byl již v 04:48 hod. u svého vozidla (jelikož v této době volal na tísňovou linku 158), nelze v tomto postupu spatřovat nedostatek procesní obezřetnosti. Ačkoli policejní šetření bylo podle správního spisu ukončeno v 06:25 hod., bylo by poměrně striktní požadovat, aby okamžitě poté zmocněnec žalobce začal shánět náhradní způsob dopravy, aniž by dořešil následky vylopučeného vozidla, jejichž existence se dala logicky předpokládat. Konečně důvodem pro neuznání omluvy nebyla ani skutečnost, že se zmocněnec žalobce omluvil prostřednictvím e-mailu, aniž by si u správního orgánu ověřoval její akceptaci. Z předvolání k ústnímu jednání zjevně vyplývá priorita omluvy v písemné formě (oproti formě telefonické), nelze tedy zmocněnci jakkoli přičítat k tíži, pokud omluvu učinil prostřednictvím e-mailové komunikace a nikoli telefonicky.

Pokud správní orgány konstatovaly, že si měl zmocněnec žalobce domluvit se správním orgánem jiný termín, soud má za to, že tato skutečnost není důvodem pro neuznání omluvy. Zákon o přestupcích předpokládá, že důvodem pro projednání věci v nepřítomnosti obviněného je nedostavení se bez důležitého důvodu nebo bez náležité omluvy. Pokud se tedy zmocněnec žalobce nedostavil k ústnímu jednání z důležitého důvodu (vloupání do vozidla) a správnímu orgánu zaslal ihned, jak mu to okolnosti dovodily (což nebylo zpochybněno) e-mailem omluvu, kterou následným podáním doplnil o další podklady, nebylo možné omluvu neuznat proto, že si zmocněnec nedomluvil se správním orgánem náhradní termín. Domlouvání náhradního termínu totiž jistě není podmínkou pro posouzení omluvy jako

omluvy náležité. Tento závěr ostatně nebylo možné dovodit ani z poučení obsaženého v předvolání k ústnímu jednání.

Soud tedy uzavírá, že zmocněnec žalobce se z nařízeného ústního jednání omluvil z důležitého objektivního důvodu, jehož existence byla potvrzena, přitom se omluvil prostřednictvím e-mailu doručeného ihned, jakmile mu to okolnosti dovolily, a to přímo oprávněné úřední osobě, v důsledku čehož správnímu orgánu nic nebránilo se s omluvou před ústním jednáním seznámit. Jednalo se rovněž o první omluvu z nařízeného jednání. Pokud správní orgány obou stupňů přesto omluvu zmocněnce žalobce neuznaly, jejich argumentace nemá dostatečnou právní sílu, jedná se o pouhé deduktivní úvahy zahrnující všechny myslitelné možnosti, jak mohl zmocněnec žalobce postupovat a ke správnímu orgánu se za každou cenu dopravit, aniž by zohlednily realitu situace, do níž se zmocněnec žalobce dostal (vloupání do vozidla, šetření na Policii ČR, nutnost následného dalšího řešení vzniklé situace). Soud nikterak nezpochybňuje postup správních orgánů, které k omluvě zmocněnce žalobce přistupovaly s ohledem na předchozí zkušenosti s jeho osobou se zvýšenou mírou obezřetnosti, v daném případě však zjevně překročily pouhou obezřetnost a v jejich argumentaci lze shledat prvky libovůle a velmi přísného hodnocení procesního postupu, které by u jiných osob bylo sotva představitelné.

Řízení o přestupku před správním orgánem prvního stupně proto bylo stíženo podstatnou vadou, nebyly splněny podmínky pro projednání přestupku v nepřítomnosti žalobce a bylo tak porušeno základní právo žalobce podle článku 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, aby věc byla projednána v jeho přítomnosti a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům. Krajský soud proto dovodil, že správní orgány pochybily, pokud dospěly k závěru, že se žalobce, resp. jeho zmocněnec nedostavil k jednání dne 29. 10. 2013 bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu. Soud proto napadené rozhodnutí zrušil pro vady řízení dle § 78 odst. 1 s.ř.s. S ohledem na důvod zrušení přitom soud považovat za předčasné se zabývat žalobními námitkami směřujícími proti zjištěnému skutkovému stavu. Soud současně vyslovil, že věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.) Správní orgán je v dalším řízení vázán právním názorem, který soud v tomto zrušujícím rozsudku vyslovil (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Z obsahu spisu vyplývá, že v řízení úspěšnému žalobci vznikly náklady řízení za soudní poplatek ve výši 3.000 Kč, za 3 úkony právní služby po 3.100 Kč podle ust. § 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. a, d) vyhl. č. 177/1996 Sb., v účinném znění (převzetí a příprava věci, sepsání žaloby, replika) a 3x režijní paušál po 300 Kč (§ 13 odst. 3 citované vyhlášky), vše s navýšením o částku odpovídající DPH, tj. celkem 15.342 Kč. Tuto částku je žalovaný povinen uhradit k rukám právní zástupkyně žalobce ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku. V dané věci neúspěšný žalovaný právo na náhradu nákladů řízení nemá.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej

zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 30. října 2015

JUDr. Eva Lukotková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Barbora Zachovalová